

SÖKANDE

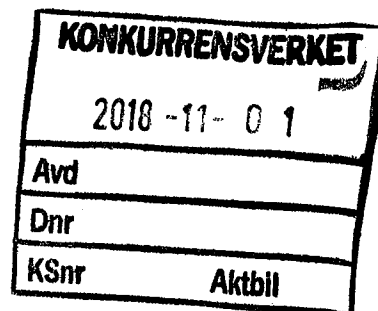
Örestads Farmartjänst, ekonomisk förening, 716439-4137
Depågatan 104
254 56 Helsingborg

Ombud: Advokat Natalie Svensson
Advokatfirman Dnovo
Box 1108
251 11 Helsingborg

MOTPART

AB Bjuvsbostäder
Box 108
267 23 Bjuv

Ombud: Advokat Henrik Willquist
Advokatfirman Glimstedt Helsingborg HB
Box 1027
251 10 Helsingborg

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår AB Bjuvsbostäders begäran om muntlig förhandling.

Förvaltningsrätten avslår Örestads Farmartjänsts ansökan om ingripande enligt LOU.

BAKGRUND

AB Bjuvsbostäder (Bjuvsbostäder) har genomfört en upphandling av yttre markskötsel och vinterväghållning inom Bjuvsbostäders fastighetsbestånd. Upphandlingen har genomförts med öppet förfarande enligt LOU. Enligt tilldelningsbeslut har Svensk Markservice AB (Markservice) tilldelats kontraktet. Örestads Farmartjänst har placerat sig på andra plats. Markservice har vid utvärderingen erhållit 96 poäng och Örestads Farmartjänst 88 poäng.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Örestads Farmartjänst ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på sådant sätt att utvärderingen görs om varvid Örestads Farmartjänsts anbud ska tilldelas kontraktet. Som grund för sin talan anför Örestads Farmartjänst följande. Av upphandlingsföreskrifterna framgår att utvärderingskriterierna viktas enligt följande: pris 70 procent, kvalitet 15 procent och muntlig presentation 15 procent. Underlagen för utvärderingen har inte bifogats tilldelningsbeslutet, varför det inte gått att kontrollera att poängsättningen är korrekt. De framräknade poängen för både Örestads Farmartjänst och Markservice framstår dock som uppenbart felaktiga varför det finns skäl för rättelse.

Pris

Av den till utvärderingsrapporten bifogade sammanställningen framgår att Örestads Farmartjänst offererat det lägsta anbudspriset och därmed tilldelats 70 poäng. Markservice har tilldelats 68 poäng. Det är tilldelningsbeslutet och förutsättningarna för detta som omfattas av överprövningen. Det saknas således förutsättningar att ändra poängberäkningen under förevarande process. Av upphandlingsföreskrifterna och anbudsformulär framgår att timpris ska lämnas på liten traktor respektive stor traktor. Det framgår inte

att förare ska ingå i priset. Bjuvsbostäders upphandlingskonsult har dessutom i e-postmeddelande till Örestads Farmartjänst medgett att det av underlaget inte framgår att förarlön ska ingå i det pris som ska anges för liten respektive stor traktor. Bjuvsbostäder söker nu i efterhand tolka in en annan betydelse av ett tydligt underlag.

Muntlig presentation

I upphandlingsföreskrifterna anges att en referensgrupp kommer att poängsätta presentationen enligt kriterier i en bifogad utvärderingsmatris och att ett medelvärde kommer att räknas fram som utgör poängen. I Bjuvsbostäders bedömning framgår att man vid poängbedömningen tagit hänsyn till parametrar såsom att företaget på ett ”mindre genomlysande sätt” presenterat företagets övergripande affärsidé, tjänster och kvalitets- och miljöarbete. Detta är kriterier som inte alls följer av upphandlingsföreskrifterna eller den medföljande utvärderingsmatrisen. Vidare har en lägre poäng getts för att beställaren har ställt frågor. Detta kan knappast vara förenligt med upphandlingsföreskrifterna som uttryckligen anger att presentationsmötet delvis hålls för att ge beställaren möjlighet att ställa frågor. I övrigt anges helt felaktiga och ogrundade påståenden avseende presentationen. Förberedelsetiden, presentationsmaterial, dokumentation samt antal personer närvarande från anbudsgivaren är dessutom helt betydelselöst i sammanhanget så länge presentationen anger det som framgår av underlaget; i detta fall hur entreprenadarbetet kommer att bedrivas, idéer och tankar kring entreprenaden och sin syn på vad som är viktigt för en lyckad entreprenad. I upphandlingssammanhang måste rimligen begreppet förtroendeskap handla om föremålet för upphandlingen dvs. förtroendeskapande i fråga om förmågan att kunna genomföra entreprenaden på bästa sätt och inte förmågan att hålla en presentation utan avbrott. Utvärderingen har baserats på kriterier och skönsrättsliga bedömningar som inte framgår av upphandlingsföreskrifterna. Utvärderingen har därmed utförts på ett uppenbart felaktigt sätt.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

Bjuvsbostäder har alltså handlat i strid med upphandlingsföreskrifterna och transparens- och likabehandlingsprinciperna. Anteckningarna efter presentationerna är dessutom nästan identiska vilket tyder på att dessa är upprättade i efterhand för att tillmötesgå kravet på transparens. Bilagorna kan knappast anses utgöra anteckningar från mötet utan utgör snarare någon form av standardiserad modell.

Kvalitet

I upphandlingsföreskrifterna anges att poängsättningen baserar sig på svar från de två referenser som angivits i anbudet. De referenser som Örestads Farmartjänst angivit är mycket bra referenser som varit mycket nöjda med utförda uppdrag. Det förefaller märkligt att referenspersonerna besvarat frågeformuläret på ett sätt som medfört ett medelvärde om 3,2 poäng. Örestads Farmartjänst har kontaktat sina referenser som uppger att de inte har betygsatt de olika delar som finns i frågeformuläret och inte heller gett någon generell sammantagen poäng. Referenterna var inte ens medvetna om att något formulär användes under samtalet. Bjuvsbostäder har enbart ringt upp och pratat lite med personerna i fråga. Det framgår även av Bjuvsbostäders yttrande i målet att referenserna inte själva betygsatt påståendena utan Bjuvsbostäder har gjort någon form av egen sammantagen poängsättning utifrån hur samtalen löpt. Poängsättningen och förfarandet strider således mot upphandlingsföreskrifterna där det framgår att poäng ska sättas för varje påstående i frågeformuläret. Bjuvsbostäder har skönsmässigt och i strid med upphandlingsföreskrifterna tilldelat Örestads Farmartjänst ett sammantaget betyg om 3,25, omräknat till totalt 8 poäng. Utvärderingen är felaktig och står i strid med transparens- och likabehandlingsprinciperna.

Skada

Bjuvsbostäder har således handlat i strid med upphandlingsföreskrifterna och principerna om transparens och likabehandling. Om Bjuvsbostäder hade agerat korrekt skulle Örestads Farmartjänst, som är den anbudsgivare som

offererat det lägsta priset och därmed den högsta prispoängen och som rätteligen ska tilldelas högre poäng i övriga utvärderingskriterier, ha tilldelats kontraktet. Örestads Farmartjänst har därmed lidit eller riskerar att lida skada.

Bjuvsbostäder bestrider bifall till ansökan och yrkar muntlig förhandling. Bjuvsbostäder anför i huvudsak följande. Örestads Farmartjänst har tilldelats korrekt poäng och har inte riskerat att lida skada.

Pris

Lägst pris får 70 poäng. Övriga får poäng i förhållande till lägst pris enligt modellen (lägsta pris/anbudspris) x 70.

Örestads Farmartjänst har tilldelats 70 poäng enligt följande:
 $(1\,983\,000\text{ kr}/1\,983\,000\text{ kr}) \times 70 = 70$ poäng

Markservice har tilldelats 68 poäng enligt följande:
 $(1\,983\,000\text{ kr}/2\,032\,725\text{ kr}) \times 70 = 68,3$ poäng

Vid en kontroll av anbuden kan konstateras att Markservice rätteligen skulle ha tilldelats 70 poäng och Örestads Farmartjänst 67 poäng. Anledningen är att det vid anbudsgenomgången noterades att Örestads Farmartjänst – till skillnad från övriga anbudsgivare – offererade tjänsten stor traktor respektive liten traktor exklusive förare. Eftersom det dels är uppenbart att förare krävs och dels att övriga anbudsgivare offererat tjänsterna inklusive förare tog Bjuvsbostäder kontakt med Örestads Farmartjänst för att förmå Örestads Farmartjänst att jämställa sitt anbud med övriga anbudsgivares. Örestads Farmartjänst vägrade att tillmötesgå Bjuvsbostäder. Anbudet utvärderades därför exklusive förare vilket alltså kan tyckas vara orättvist mot övriga anbudsgivare som offererat priser inklusive förare. Örestads Farmartjänsts anbudspris blev lägst vilket inte har någon betydelse eftersom Markservices kvalitet och presentation var så pass mycket bättre än Örestads Farmartjänsts. En korrekt bedömning hade dock varit att utvärdera Örestads

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

Farmartjänsts anbud inklusive förare. Örestads Farmartjänst skulle då ha tilldelats 67 poäng medan Markservice skulle ha tilldelats 70 poäng.

Muntlig presentation

Det framgår tydligt av den till upphandlingsföreskrifterna bifogade matrisen vilken poängsättning som kommer att ske och vad som krävs för att få en viss poängsumma. För att få maximal poäng krävs att anbudsgivaren genomför en mycket förtroendeskapande och detaljerad presentation med utförliga tankar kring entreprenaden, dess bedrivande och vad som är viktigt för att denna ska lyckas. Svar på frågor ska vara mycket raka och väldigt tydliga. Något annat än vad som framgår av förfrågningsunderlaget har bolaget inte tagit hänsyn till. Det var en betydande skillnad mellan Örestads Farmartjänsts och Markservices presentationer. Örestads Farmartjänst förmådde inte skapa ett stort förtroende och detaljer saknades i presentationen. Tankarna kring vad som krävdes för att skapa en framgångsrik entreprenad kunde vara mer utförliga. Även resonemangen kring kvalitet kunde vara mer utförliga liksom resonemang kring planering på lång och kort sikt. Örestads Farmartjänst hade inte förberett sig, saknade presentationsmaterial och dokumentation och Bjuvsbostäder fick stundtals leda presentationen genom att ställa frågor och på så sätt få fram information. Markservice anlände med tre personer med olika roller, adresserade tydligt de olika momenten enligt utvärderingsmatrisen och presentationen skedde genom en professionell powerpointpresentation. Bjuvsbostäder fick ett mycket gott intryck av Markservice och det var tydligt att bolaget skulle tilldelas maxpoängen. En muntlig presentation måste med nödvändighet tillåta ett subjektivt moment hos upphandlaren. Örestads Farmartjänsts poängsättning är korrekt, likaså dokumentationen från utvärderingen.

Kvalitet

Utvärderingen av kvalitet har gått till så att man har ringt upp referenserna och utgått från den till upphandlingsföreskrifterna bifogade kvalitetsmatrisen. De moment som framgår av matrisen har stämts av t.ex. om fel förekommer vid kontroller, om anmärkningar förekommer och om dessa åtgärdas vid kontroller, hur arbetsledningen fungerar och hur dialog och feedback fungerar. Poängsättning har skett utifrån en sammanvägning av de sex olika delmomenten och renderat i en snittsumma. Baserat på lämnad information har betyg om 3 satts vad gäller Höganäs kommun och 3,5 vad gäller AB Helsingborgshem. Av den upprättade dokumentationen efter samtalen framgår hur referenserna har svarat. Anteckningarna från samtalen påvisar klara brister i Örestads Farmartjänsts arbete. Som exempel kan nämnas att Höganäs kommun anser att det finns brister rörande skötselarbetet och egenkontroller samt att dialogen med Örestads Farmartjänst ibland är besvärlig. AB Helsingborgshem instämmer i kritiken. Örestads Farmartjänst har tilldelats korrekt poäng.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Förvaltningsrätten får enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som har lidit eller kunnat komma att lida skada, besluta att en

upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Upphandlingsföreskrifterna

I upphandlingsföreskrifterna anges i punkt UF3.52 under rubriken *Prövning av anbud* att beställaren kommer att anta det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Vidare anges bland annat följande.

Utvärderingskriterier

Pris 70 %

De nedan angivna prisuppgifterna läggs samman till en total anbudssumma som utvärderas. Lägsta sammanlagda anbudssumma får 70 poäng. Övriga anbud får en lägre poäng i relation till lägsta anbudssumma. Maximalt 70 poäng kan erhållas.

Fast årsarvode enligt anbudsformulär

Timpris yttre skötsel enligt anbudsformulär

Liten traktor med 50 timmar

Stor traktor utvärderas med 50 timmar

Manuellt arbete utvärderas med 50 timmar

Snöbekämpning och halkbekämpning

Ordinarie arbetstid

Liten traktor med 50 timmar

Stor traktor utvärderas med 50 timmar

Manuellt arbete utvärderas med 50 timmar

Kvalitet 15 %

För bedömning av anbudsgivarens kvalitet på levererade tjänster ska anbudsgivaren lämna personnamn och telefonnummer samt företags namn på 2 (två) olika kunder där uppdrag liknande det rubricerade har utförts. Referenspersonerna kommer att kontaktas och få svara på sex alternativ angående företags alternativt vid nystartat företag nyckelpersons levererade tjänstekvalitet på en betygsskala mellan 1 - 6 där 6 är väldigt nöjd och 1 är väldigt missnöjd. Uppdragen får ej vara äldre än tre år. (...) För bedömning av kriteriet kommer ett medelvärde av svaren att räknas fram. Medelvärdet omräknas till en poäng genom att multipliceras med faktor 2,5 (Maxpoäng 15/maxbetyg 6).

Vid prövning av anbuden kommer anbudsgivarens referenspersoner att kontaktas per telefon. Maximalt 15 poäng kan erhållas. Bedömningskriterier enligt bifogat formulär för tjänstekvalitet.

Muntlig presentation 15 %

Beställaren kommer att bjuda in alla kvalificerade anbudsgivare var för sig till en muntlig presentation av sitt anbud samt för att ställa frågor till anbudsgivaren. Presentationen ska beskriva hur anbudsgivaren kommer att arbeta med och utföra entreprenaden. Observera att detta inte är en förhandling. En referensgrupp hos beställaren kommer att, oberoende av varandra, poängsätta presentationen enligt kriterier i bifogad utvärderingsmatrix. Vid bedömning av presentationen kommer ett medelvärde att räknas fram. Anbudsgivaren kommer att erhålla poäng motsvarande medelvärdet. Maximalt 15 poäng kan erhållas. Bedömningskriterier enligt bifogad utvärderingsmatrix för muntlig presentation.

Utvärderingsmatrix muntlig presentation

15 poäng	Mycket förtroendeskapande och detaljerad presentation. Utförlig redovisning av sina idéer och tankar för entreprenaden. Mycket utförlig redovisning av sin syn på vad som är viktigt för en lyckad entreprenad. Mycket klar och utförlig redovisning av hur entreprenadarbetet kommer att bedrivas. Mycket raka och väldigt tydliga svar på frågor.
10 poäng	Förtroendeskapande och detaljerad presentation. Redovisar sina idéer och tankar för entreprenaden. Utförlig redovisning av sin syn på vad som är viktigt för en lyckad entreprenad. Utförlig redovisning av hur entreprenadarbetet kommer att bedrivas. Raka och tydliga svar på frågor.

Förvaltningsrättens bedömning

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp. En av förutsättningarna för att en ansökan om ingripande mot en upphandling ska kunna vinna bifall är att sökanden visar att denne har lidit eller riskerat att lida skada av den påtalade bristen i upphandlingen.

Pris

Örestads Farmartjänst har offererat tjänsten liten traktor respektive stor traktor exklusive pris för förare och har i utvärderingen erhållit 70 poäng. Markservice har offererat tjänsten inklusive pris för förare och har i utvärderingen erhållit 68 poäng. Bjuvsbostäder har nu angett att Örestads Farmartjänsts anbud borde ha utvärderats inklusive pris för förare. Örestads Farmartjänst skulle då rätteligen ha tilldelats 67 poäng och Markservice 70 poäng.

Av upphandlingsföreskrifterna framgår att anbudsgivarna ska lämna timpris avseende liten traktor respektive stor traktor. Det framgår inte att timpriset ska inkludera pris för förare. Med hänsyn till att det inte finns något uppställt krav avseende att offerera tjänsten traktor inklusive pris för förare har Bjuvsbostäder inte heller haft att utvärdera priset på sådant sätt. Detta har Bjuvsbostäder inte heller gjort, utan Bjuvsbostäder har utvärderat anbudet i enlighet med upphandlingsföreskrifterna. Detta kan därför om något anses ha gynnat Örestads Farmartjänst. Örestads Farmartjänst har erhållit den maximala poängen. Det har inte kommit fram att Markservice har fått fler poäng än vad bolaget rätteligen skulle ha haft. Örestads Farmartjänst har därför inte i detta avseende visat att de lidit, eller riskerat att lida, skada.

Muntlig presentation

När en upphandlande myndighet fastställer andra utvärderingskriterier än enbart pris är det ofrånkomligt att kriterierna i viss mån bedöms subjektivt vid utvärderingen. Det går alltså i dessa fall inte att utforma utvärderingskriterier som inte till någon del innefattar subjektiva värderingar. Det är den upphandlande myndigheten som har att utvärdera de ingivna anbudet.

Av upphandlingsföreskrifterna framgår att Bjuvsbostäder kommer att bjuda in anbudsgivaren till en muntlig presentation av sitt anbud samt för att ställa

frågor till anbudsgivaren. Presentationen ska beskriva hur anbudsgivaren kommer att arbeta med och utföra entreprenaden. I utvärderingsmatrisen anges klart och tydligt vad som kommer att bedömas vid den muntliga presentationen. Vid utvärderingen har Bjuvsbostäder gjort bedömningen att Örestads Farmartjänst erhållit 10 poäng och Markservice 15 poäng. Det kan även konstateras att Bjuvsbostäder i särskilda dokument, vilka de enligt förvaltningsrättens mening inte finns skäl att ifrågasätta, redogjort för anledningen till poängsättningen. Av dokumenten framgår att de kriterier bedömts som angivits i utvärderings-matrisen. Förvaltningsrätten anser därför att Örestads Farmartjänst inte förmått visa att Bjuvsbostäder tagit ovidkommande hänsyn vid utvärderingen av anbudet.

Kvalitet

För att ett ingripande enligt LOU över huvud taget ska bli aktuellt krävs att Örestads Farmartjänst har lidit eller kan komma att lida skada. Enligt tilldelningsbeslutet har Örestads Farmartjänst erhållit 8 poäng och Markservice 13 poäng avseende kriteriet kvalitet. Örestads Farmartjänst har totalt erhållit 88 poäng medan Markservice erhållit 96 poäng. Oavsett om förvaltningsrätten skulle komma fram till att Örestads Farmartjänst skulle erhålla maxpoäng om 15 poäng dvs. ytterligare 7 poäng kommer Örestads Farmartjänst likväl inte att få en högre totalpoäng än Markservice. Örestads Farmartjänst kan därmed inte komma att lida skada i den mening som avses i 20 kap. LOU. Förvaltningsrätten saknar därmed anledning att pröva utvärderingen av kriteriet kvalitet.

Slutsats

Förvaltningsrätten anser således att Örestads Farmartjänst inte förmått visa att Bjuvsbostäder har brutit mot bestämmelserna i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU. Örestads Farmartjänsts ansökan härom ska därför avslås. Vid denna utgång saknas

skäl att hålla muntlig förhandling varför Bjuvsbostäders begäran härom också ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL KAMMARRÄTTEN I
GÖTEBORG, se bilaga (FR-05)

Emelie Dahlgren

Maria Persson har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.